

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

26. februar 2020

UKA2020/180

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaata Qallunaat Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaannut Qallunaat Nunaannilu soraarnerussutisiamik aaqqissuuussinerup nalimmassarnissaanut Naalakkersuisut UKA2021-mi siunnersummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit).

Tunngavilersuut:

Nunatsinni utoqqalineq toqqisisimanartuussaaq.

Inuaqatigiit ukiorpassuarni suliffeqarfinni suliffinnilu timi atorlugu suleruluffiusuni sulisimareerlutik, inuaqatigiillu ullumikkut killiffiannut annertuumik timertik atorlugu tunniussaqareerlutik eqqissillutik utoqqalinersiaqarnissamik naatsorsuuteqarsinnaasariaqarput.

Inuit Ataqatigiit utoqqalinersiat atugarissaarnikkut ikorsiissutitut isigaavut, kikkullu tamarmik toqqisisimasumik utoqqalinerminni inuuniuteqarsinnaanissaannut qulakkeerinnittussatut isigaavut. Utoqqalinersiaqartitsineq eqqarsaatigalugu nunatsinni aanaa aataalu periarfissagissaarnerusariaqarput.

Nunatsinni utoqqalinersiallit inuttut ataqqinassusilimmik utoqqartatta inuuneqarnissaannik tunngavissiilluta Danskit nunaanni utoqqalinersiaqartitsinermi annertussutsikkut pitsaassutsikkullu unammillersinnaasumik inissiisariaqarpugut. Danskit nunaanni nunanilu avannarlerni allani pissutsinut annertunerusumik sanillersunneqarsinnaasunik periarfissiisariaqarpugut.

Tamaammat tunngaviusumik utoqqalinersiat pisariaqartitsinerpaanut utoqqartatsinnullu ataatsimut tamakkiisumik isiginnilluni tamanut atuuttussamik aaqqiinissaq Inuit Ataqatigiit qulakkeerinneqataaffigissallugu suleqataaffigerusuppaat.

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnejarnissaa ukiaq 2019-imi Inatsisartuni aajangiiffigineqartoq utoqqarnut suliffeqartunut taamaallaat pitsangorsaataasussaavoq, utoqqarnulli suliffeqanngitsunut naliginnaasumillu utoqqalinersiaqartunut annertunerusumik malugineqartussaanani.

Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu siunnersuut tamakkiisumik utoqqarnut tamanut iluaqtsiinngilaq. Tamannalu pillugu utoqqartavut eqqarsaatigalugit siamasinnerusumik nuna tamakkerlugu isiginninnerusumik utoqqalinersiat annertussusaat aaqqiivigineqarnissaat Inatsisartunut Naalakkersuisunullu naaperiuteqarpugut.

Inuit Ataqatigiit nalornissutiginngilaat nunatsinni utoqqalinersiallit amerlasuut inuuniarnikkut atugassarititaasut oqinnerit ujartorlugit nunarput qimattariaqartaraat, tamannalu nunatsinni aningaasat kaaviliaartinneqartussaagalugit annaaneqartarneranit kinguneqartarpooq, kinguneraalu

aamma ilisimasat nunatsinniikkunnaartarnerat minnerunngitsumillu ilaqtariittut aviissaartoqartariaqartarluni.

Utoqqaat kisimiittut amerlasuut suli akissaatimikkut naammattunik naammattusaaripiloortartut amerlapput. Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu suliarinerani soorlu oqartugut, utoqqaat kisimiittut aamma puigorneqassangillat.

Tamanna tunuliaqutaralugu Kalaallit Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaata Qallunaat Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaannut Qallunaat Nunaannilu soraarnerussutisiamik aaqqissuussinerup nalimmassarnissaanut Naalakkersuisut UKA2021-mi siunnersuummik saqqummiussequllugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiupparput.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Utoqqalinermi pensionisiallit amerlassusaasa ineriertornerat pillugu Naalakkersuisut § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2019-331¹ ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

4. Tunngaviusumik utoqqalinersiat Danmarkimi tunngaviusumik utoqqalinersiaasartut annertussusaannut qaffanneqassappata, tamanna nunatta karsianut qanoq sunniuteqassava?

Naalakkersuisut akissutaat

“Kalaallit Nunaanni 2018-imik toqqammaviusumik pensionisiat ukiumut 61.201 kr.-iupput. Danmarkimi toqqammaviusumik pensionisiat ukiumut 74.844 kr.-iullutik. Taamaamat toqqammaviusumik pensionisiat 13.643 kr-inik qaffanneqassapput, tamatumalu ilanngaatissat ilanngaatigereerlugu ukiumut aningaasartuutissat 28,6 mio. kr.-iunissaat kingunerissavaa. Ukioq 2018 assersuutit qinerneqarpoq, tassami utoqqalinersianut aningaasartuutit ilisimaneqartut kingulliit 2018-imeersuummata.”

Siuliani aningaasaqarnikkut kinguneqaatit qaavisigut aamma siunnersuummik suliaqarneq allaffissornikkut aningaasartuuteqarnermik nassataqarpoq. Aningaasartuutit taakku AC-fuldmægtigip ukioq kaajallallugu sulinerata iluani pisinnaasutut nalinerneqarput, tassa 500.000 kr-it.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut namminersortunut kinguneqaateqassangatinneqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut innuttaasunut pitsaanngitsumik kinguneqaateqassangatinneqanngilaq.

¹ https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/331_2019_pension_AQOS_akissut.pdf